Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehab habilitering försäkringsmedicin hjälpmedel
Anna Breuer

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-11

HSN 2026-0279

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) om att genomföra en informations- och återlämningskampanj av hjälpmedel

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska anordna en informations- och återlämningskampanj av hjälpmedel och säkerställa att utlämnade hjälpmedel återföljs av instruktioner om hur de ska återlämnas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) om att genomföra en informations- och återlämningskampanj av hjälpmedel

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen från Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) om att genomföra en informations- och återlämningskampanj av hjälpmedel anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) beskriver i skrivelsen att hjälpmedel är en central del av regionens hälso- och sjukvårdsansvar då de möjliggör självständighet, trygghet och värdighet för personer med tillfälliga eller långvariga funktionsnedsättningar.

De skriver att det är ett omfattande och välkänt problem att hjälpmedel som tillhandahålls av regionen inte återlämnas när behovet upphör. Detta utgör ett betydande resursslöseri och riskerar att försämra tillgängligheten för patienter med aktuella behov. De menar att en bidragande orsak till problemet är att rutinerna för återlämning upplevs som obefintliga, otydliga eller krångliga.

Vidare beskrivs att god hushållning med gemensamma resurser och ansvarstagande måste vara vägledande i regionens arbete. Regionen bör därför ta ett tydligt ansvar för att underlätta återlämning och samtidigt sända en signal om att hjälpmedel är till låns och inte något man behåller när behovet upphört.

Carl-Johan Schiller (KD) och Axel Conradi (M) menar att ett första steg kan vara att hälso- och sjukvårdsförvaltningen anordnar en informations- och återlämningskampanj.

Överväganden
Enligt avtal ska vårdgivare i Region Stockholm tillhandahålla utrymme för utlämning och återtagning av enklare hjälpmedel.
Under 2025 lämnade vårdgivarna ut drygt 124 000 hjälpmedel från sina bashjälpmedelsförråd till drygt 50 000 unika brukare. Det handlar om rollatorer, duschstolar, kryckkäppar och griptänger, för att nämna några hjälpmedel som lämnas ut i stora volymer.

På hjälpmedelscentralernas hemsidor finns information om rutiner för återlämning av hjälpmedel och det ingår i den legitimerade förskrivarens uppdrag att ge information om att hjälpmedel ska återlämnas när behovet upphört och var man kan lämna tillbaka hjälpmedlet.

Hjälpmedelscentralerna har att förhålla sig till EU-förordningen för medicintekniska produkter, MDR 2017/745, när de bedömer om ett hjälpmedel kan rekonditioneras enligt produktleverantörens anvisningar. Rollatorer, toaletthjälpmedel och gåstativ är exempel på hjälpmedel som ska lämnas tillbaka och som rekonditioneras och återanvänds i hög grad. Av de dryga 20 000 rollatorer som lämnades ut i norra länsdelen under 2025 var nästan 40 procent rekonditionerade och återanvända.

Vissa enklare hjälpmedel kan brukaren behålla eller själv lämna till återvinning efter att behovet upphört. Det är enligt hjälpmedelscentralerna

varken ekonomiskt hållbart eller förenligt med MDR att rekonditionera till exempel strumppådragare, badbrädor och kryckkäppar.

Många hjälpmedel används under en längre tid och är väl använda när de lämnas tillbaka vilket är ytterligare en anledning till att de inte rekonditioneras utan behöver kasseras.

Hälso-och sjukvårdsförvaltningen delar inte bilden att det är ett stort problem att hjälpmedel inte återlämnas utan menar att hjälpmedelsverksamheterna har kontroll på att hyreshjälpmedel lämnas tillbaka när behovet upphört samt att de tar emot och återanvänder bashjälpmedel som är möjliga att rekonditionera och återanvända. De informationsinsatser och uppföljningar som genomförs för att hjälpmedel ska återlämnas bedöms som tillräckliga åtgärder.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-05-11